

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสภาวะฟันผุของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการศึกษาปัจจัยทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านเด็กนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยทางโรงเรียน รวมทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านเด็กนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว กับสภาวะฟันผุในเด็กที่มีระดับความรุนแรงของสภาวะฟันผุต่างกัน

ประชากรตัวอย่างจำนวน 320 คนได้รับคัดเลือกโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ทำการสำรวจสภาวะฟันผุโดยใช้ดัชนีฟันผุ ถอน อุด ในฟันแท้ และการใช้แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง และใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ครูอนามัย เพื่อศึกษาปัจจัยทางโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้การทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความชุกของการเกิดโรคฟันผุในนักเรียนมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.63 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด เท่ากับ 4.67 ซี่ต่อคน

ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สถานที่แปรงฟันมีไม่เพียงพอ ร้านค้าทั้งในและนอกโรงเรียนยังมีการจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพช่องปาก

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า โรคฟันผุในฟันแท้ของนักเรียนมัธยมในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีความชุกและความรุนแรงในระดับสูง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสภาวะฟันผุอื่นๆ เช่น พฤติกรรมการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียน จะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและควบคุมโรคฟันผุในวัยรุ่นต่อไป

This study was aimed to factors associated to caries status of students, to assess three factors that are students, family and school factor and also to determine the relationship between such students family factor of caries status in student who has different level in caries status of the students in Mae Taeng school, Mae Taeng district, Chiang Mai province.

Three hundred and twenty students in school were randomly selected. The caries status was assessed by DMFT Index self-reported questionnaires in students and their parents, and use questionnaires in school director and physical teacher. Data were analysed by descriptive statistics and Chi-square test was used to determine the relationship between students, family factor and caries status in student who has different level in caries status.

The findings were as follows:

1. The caries prevalence of deciduous teeth was 85.63% the mean DMFT was 4.67 teeth per person.
2. Students factor the results also showed sex , age and dental behavior of student between caries status in student who has different level in caries status ($p < 0.05$).

The results of these study indicated that, the dental caries status of the students in Mae Taeng school are of interested as its' high prevalence and severity. In prevention and control of dental caries in school students, some associated factors, such as parent behavior and the students' dietary habits are suggested for the further study.